

KIRKKONUMMEN KUNTA

PERUSOPETUKSEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA TOIMINTASUUNNITELMA

Suomenkielinen varhaiskasvatus- ja opetuslautakunta 28.9. 2011

SISÄLTÖ

1. TOIMINNAN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET	3
1.1 Toiminta-aika ja toiminnan laajuus.....	4
1.2 Toiminnan järjestämistapa	5
1.3 Toimintaan hakeminen ja valintaperusteet.....	6
1.4 Asiakasmaksut.....	6
2. TOIMINNAN KOORDINOINTI	7
2.1 Yhteistyö muiden hallintokuntien kanssa	7
2.2 Yhteistyö palveluntuottajien kanssa	7
2.3 Yhteistyö kotien ja koulujen kanssa	7
3. TOIMINNAN TAVOITTEET JA SISÄLLÖLLISET PAINOTUKSET	8
3.1 Tavoitteiden sisältö ja niiden toteuttaminen	9
3.1.1 Terve itsetunto	9
3.1.2 Hyvät sosiaalisen taidot.....	11
3.2 Toiminnan sisällöt ja toiminnan suunnittelu.....	11
4. TOIMINNAN ARVIOINTI.....	12

PERUSOPETUKSEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN TOIMINTASUUNNITELMA

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta oppilaille, joilla on perusopetuslain mukainen päätös erityisestä tuesta. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisessä sovelletaan seuraavia säännöksiä ja päätöksiä:

- Perusopetuslaki 628/1998
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002
- Valtioneuvoston asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 986/1998
- Opetushallituksen määräys 1/011/2011 *Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet*
- Kirkkonummen kunnanvaltuuston päätös 23.6.2004 § 80, ”Perusopetuslaissa tarkoitetun aamu- ja iltapäivätoiminnan käynnistäminen 1.8.2004, sivistystoimen toimialan johtosäännön muutos, vuoden 2004 talousarvion muutos”
- Sivistyslautakunnan sekä suomenkielisen varhaiskasvatus- ja opetuslautakunnan toimintaan liittyvät linjaukset ja päätökset sekä kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (kunnanvaltuusto, 14.12.2009 § 152)

Toimintaa koskevat säännökset ja käsillä oleva toimintasuunnitelma velvoittavat kaikkia toiminnan toteuttamiseen osallistuvia. Toimintasuunnitelman tarkoitus on tukea iltapäivätoiminnan toteuttamista.

1. TOIMINNAN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

Sivistyslautakunta on päättänyt iltapäivätoiminnan järjestämisen yleisistä periaatteista 19.1.2011 § 4. Päätös koskee mm. toiminnan laajuutta, toimintaan hakemista ja valintaperusteita, joita kuvataan alla omien otsikoiden alla.

1.1 Toiminta-aika ja toiminnan laajuus

Iltapäivätoimintaa tarjotaan joko 570 tai 950 tuntia koulun työvuoden aikana klo 12 ja klo 17 välisenä aikana kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella. Lapsi voi osallistua toimintaan joko jokaisena koulupäivänä (ns. kokoviikkoinen toiminta) tai korkeintaan kolmena viikonpäivänä (ns. osaviikkoinen toiminta). Koulujen loma-aikana (syys-, joului- ja talviloma) ei järjestetä iltapäivätoimintaa. Loma-ajat eivät vaikuta iltapäivätoiminnasta perittävän kuukausimaksun suuruuteen.

Iltapäivätoiminnan laajuutta koskevana tavoitteena on, että toimintaa tarjotaan kaikkien koulujen yhteydessä tai niiden läheisyydessä. Ryhmiä muodostettaessa pysyvänä vähimmäisoppilasmääränä on 10 ilmoittautunutta kokoviikkoista lasta yhden iltapäivätoiminnan ohjaajan ryhmässä. Ryhmäkoko tavoite ohjaajaa kohden on 13–15 lasta. Ryhmien muodostamisessa otetaan huomioon käytettävissä olevat toimitilat, ohjaajien pätevyys ja kokemus sekä palvelujen kysyntä. Ryhmissä, joissa on erityistä tukea tarvitsevia lapsia, voi ryhmäkoko ohjaajaa kohden olla pienempi.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa ohjaajana toimimaan on kelpoinen henkilö, 1) joka on suorittanut tehtävään soveltuvan korkeakoulututkinnon, opistoasteen tutkinnon, ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon ja jolla on koulutuksen yhteydessä hankittu tai kokemuksella osoitettu taito toimia lapsiryhmän ohjaajana taikka 2) jolla on kelpoisuus antaa luokanopetusta, esiopetusta, erityisopetusta tai aineenopetusta tai toimia oppilaanohjaajana.

Tavoitteena on, että jokaisessa iltapäivätoiminnan ryhmässä on vähintään yksi ohjaaja (vastuuohjaaja), joka täyttää vaatimukset. Työnantaja on vastuussa palkattavan ohjaajan rikostaustan tarkistamisesta sekä perehdyttämisestä. Ohjaajille on tiedotettava koulun turvallisuus- ja pelastussuunnitelmasta sekä kiusaamisen ehkäisemissuunnitelmasta.

1.2 Toiminnan järjestämistapa

Sivistystoimi vastaa siitä, että iltapäivätoiminta järjestetään ja toteutetaan toimintaa koskevien säännösten mukaisesti. Toiminnan toteuttavat kunnassa toimivat yhdistykset, seurakunta, yritykset ja muut yhteisöt sekä kunta itse. Toimintaan liittyvät palvelut hankitaan antamalla avustusta palveluntuottajille. Hankinnassa sovelletaan sivistyslautakunnan päättämiä avustuksen myöntämisehtoja. Aamu- ja iltapäivätoimintaa voidaan poikkeustapauksissa ja rajoitetussa mittakaavassa järjestää myös yksityisenä tai kunnallisena perhepäivähoitona.

Erityistä tukea saavien oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään yhteistyössä sosiaalitoimen vammaispalvelun sekä erityispäivähoidon ja -opetuksen kanssa. Papinmäen koululla toimii oma ryhmänsä kehitysvammaisille iltapäivätoimintaa tarvitseville lapsille ja muuten erityistä tukea tarvitsevat ovat integroituna iltapäivätoiminnan ryhmiin. Aamu- ja iltapäivätoiminta voi tarvittaessa olla osa koulussa annettavaa yleistä, tehostettua ja/tai erityistä tukea: tehostetun tuen oppimissuunnitelma sekä erityisen tuen henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS) voivat sisältää kuvaukset oppilaan osallistumisesta aamu- ja iltapäivätoimintaan sekä yhteistyöstä toiminnan järjestäjän kanssa (ks. *Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011*).

Iltapäivätoiminta pyritään järjestämään joko koulun omissa tiloissa, nuorisotoimen tiloissa tai muissa toimintaan soveltuvissa tiloissa koulun lähiympäristössä. Tilojen on oltava kunnan hyväksymiä. Jos toimintaa joudutaan järjestämään kuljetusta edellyttävän matkan päässä koulusta, huoltajat tai toiminnan toteuttajat vastaavat lasten kuljettamisesta iltapäivätoimintaan.

Palveluntuottajat ovat vastuussa lasten vakuuttamisesta, heidän välipaloistaan sekä toiminnassa tarvittavien tarvikkeiden ja välineiden hankinnasta.

1.3 Toimintaan hakeminen ja valintaperusteet

Aamu- ja iltapäivätoimintaan hakemisesta tiedotetaan samanaikaisesti kouluun ilmoittautumisen yhteydessä. Sivistystoimi tiedottaa hakuakataulusta, vastaanottaa hakemukset, tekee paikkapäätökset ja postittaa ne lasten huoltajille.

Kunnan johtosäännön mukaan sivistyslautakunta päättää lasten aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisen periaatteista. Iltapäivätoiminnan paikat jaetaan hakuajana paikkaa hakeneiden kesken niin, että etusijalla ovat oppilaat, joilla on asiantuntijan lausunto iltapäivätoiminnan tarpeesta tai jotka ovat esiopetusiässä olleet tehostetun tuen tarpeessa. Tällaisissa tapauksissa oppilas ei kuitenkaan ole automaattisesti oikeutettu saamaan paikkaa, vaan tarve arvioidaan tapauskohtaisesti. Seuraavana valintajärjestyksessä ovat muut 1. vuosiluokan oppilaat. Mikäli paikkoja ei riitä kaikille 1. luokkalaisille hakijoille, kokoviikkoista paikkaa tarvitsevat ovat etusijalla osaviikkoista paikkaa tarvitseviin nähden. 1. luokkalaisten jälkeen sijoitetaan 2. vuosiluokan oppilaat samanlaisessa järjestyksessä, kuin 1. vuosiluokan oppilaat. Mikäli iltapäivätoiminnan paikkoja ei riitä tasaväkisille hakijoille, paikat arvotaan.

Valintaperusteet eivät koske oppilaita, joilla on erityisen tuen päätös, koska heille kaikille pyritään tarjoamaan paikka iltapäivätoiminnasta. Hakuajasta koskee myös näitä oppilaita. Mikäli tilaa jää, hakuajan jälkeen hakeneet sijoitetaan ryhmiin valintaperusteiden mukaisessa järjestyksessä. Päätösten teon jälkeen ja kesken lukuvuoden paikkaa hakeneet sijoitetaan ryhmien jonoihin siinä järjestyksessä, kuin hakemus on saapunut. Paikkaa ei myönnetä, mikäli toinen tai molemmat vanhemmat hoitavat kotona perheen alle kouluikäistä lasta.

1.4 Asiakasmaksut

Iltapäivätoiminnan kuukausimaksu saa olla perusopetuslain 48 f §:n mukaan 570 tunnin osalta enintään 60 euroa. Sivistyslautakunta päättää asiakasmaksuista kokoviikkoisen toiminnan osalta. Maksu peritään jokaiselta sellaiselta kuukaudelta, jona lapsi osallistuu aamu- tai iltapäivätoimintaan. Jos lapsi ei sairautensa vuoksi voi kalenterikuukauden aikana osallistua aamu- tai iltapäivätoimintaan yli 10 päivänä, maksusta peritään vain puolet. Jos sairaudesta aiheutuva poissaolo kestää koko kalenterikuukauden, maksua ei

peritä. Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta.

Osaviikkoisena osallistuvan kuukausimaksu on puolet 60 eurosta sellaisessa tapauksessa, kun lapsi sairauden vuoksi voi osallistua korkeintaan vain puoleen niistä toimintapäivistä, joita hänelle ko. kalenterikuukauden aikana tarjotaan. Maksualennus edellyttää sairaustodistusta.

2. TOIMINNAN KOORDINOINTI

Sivistystoimi vastaa toiminnan suunnittelusta, kehittämisestä, valvonnasta ja koordinoinnista sekä toiminnasta tiedottamisesta kuntatasolla.

2.1 Yhteistyö muiden hallintokuntien kanssa

Sivistystoimi tekee yhteistyötä sosiaalitoimen vammaispalvelun kanssa erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämiseksi.

2.2 Yhteistyö palveluntuottajien kanssa

Yhteistyö iltapäivätoiminnan palveluntuottajien kanssa on jatkuvaa ja aktiivista ja toimintaa kehitetään yhteistyössä heidän kanssaan. Toiminnan tavoitteiden toteutumisen varmistamiseksi järjestetään tarpeen mukaan lukuvuoden aikana joko kahdenkeskisiä tai kaikille palveluntuottajille yhteisiä tapaamisia ja kokouksia. Kunnan edustaja osallistuu tarvittaessa tai pyydettyä toimintaryhmien vanhempainiltoihin ja ohjaajatapaamisiin.

2.3 Yhteistyö kotien ja koulujen kanssa

Iltapäivätoiminnan keskeisimpiä tavoitteita on kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen. Kodin kasvatustyön tukeminen edellyttää ohjaajilta avointa ja luottamuksellista vuorovaikutusta kotien kanssa. Ohjaajien yhteydenpidon huoltajien kanssa tulee olla luonnollinen osa iltapäivätoiminnan päivittäistä toimintaa. Ohjaajien ja vanhempien välisiä

yhteistyömuotoja voivat olla esimerkiksi: säännölliset toimintatiedotteet, henkilökohtaiset keskustelut joko kasvokkain tai puhelimitse, vanhempainillat, yhteiset tapahtumat vanhemmille ja lapsille.

Koulun kasvatustyön tukeminen edellyttää toimivaa tiedonkulkua ja tiivistä yhteistyötä koulun kanssa. Kaikkien iltapäivätoiminnan ryhmien ohjaajat solmivat koulun kanssa lukuvuosittaisen yhteistyösopimuksen, jossa sovitaan tiedonkulusta, yhteistyömuodoista, tilojen ja välineiden käytöstä sekä yhteisistä säännöistä ja kasvatuseriaatteista.

Iltapäivätoiminnan ohjaajat toimivat yhteistyössä perusopetuksen henkilöstön kanssa. Lapsen päivän kokonaisuuden kannalta on tärkeää, että opetushenkilöstö, iltapäivätoiminnan henkilöstö ja koulun oppilashuolto toimivat luontevassa vuorovaikutuksessa. Ohjaajat eivät saa ilmaista sivullisille lasta tai hänen huoltajaansa koskevia salassa pidettäviä tietoja tai luovuttaa salassa pidettäviä asiakirjoja. Iltapäivätoiminnan ohjaajat voivat osallistua tarpeen mukaan lasta koskeviin neuvotteluihin huoltajien luvalla. Kunnan tulee huolehtia siitä, että aamu- ja iltapäivätoiminnan toimivat ohjaajat perehdytetään henkilötietojen käsittelyyn, salassapitoon ja vaitiolovelvollisuuteen liittyviin säädöksiin sekä lastensuojelulain velvoitteisiin. Tietojen ilmaiseminen ja asiakirjan luovuttaminen on mahdollista huoltajan yksilöidyllä suostumuksella. Perusopetuksesta ja siihen liittyvästä oppilashuollosta vastaavat henkilöt voivat luovuttaa aamu- ja iltapäivätoiminnasta vastaaville henkilöille toiminnan asianmukaisen järjestämisen edellyttämät tiedot (ks. *Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011*).

3. TOIMINNAN TAVOITTEET JA SISÄLLÖLLISET PAINOTUKSET

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden mukaan toiminnan yleisenä tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä sekä tukea myös perhettä ja koulua niiden kasvatustehtävässä. Toiminnan tulisi lisäksi edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ehkäistä syrjäytymistä.

Toiminnan valtakunnallisia tavoitteita ovat:

- Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen
- Hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen

- Eettisen kasvun tukeminen
- Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen

Iltapäivätoiminnan tulee tarjota lapsille monipuoliset mahdollisuudet osallistua ohjattuun ja virkistävään toimintaan sekä mahdollistaa lepo rauhallisessa ympäristössä, ammattitaitoisen ja tehtävään soveltuvan henkilön valvonnassa.

3.1 Tavoitteiden sisältö ja niiden toteuttaminen

Kirkkonummella aamu- ja iltapäivätoiminnan valtakunnallisten tavoitteiden sisällöissä painotetaan kunnan koulutuspoliittiseen ohjelmaan kuuluvia seuraavia yleisiä kasvatustavoitteita:

- terve itsetunto
- hyvät sosiaaliset taidot

3.1.1 Terve itsetunto

Lapsen terve itsetunto perustuu fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin.

Fyysinen hyvinvointi

Iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea ja auttaa lasta omaksumaan myönteinen asenne liikuntaa kohtaan. Iltapäivätoiminnan liikunnassa korostetaan vapaaehtoisuutta, liikunnan iloa ja yhdessä tekemistä välttäen kilpailullisuuden korostamista. Iltapäivätoiminnassa liikunnan lähtökohtana on arkiliikunta kuten luonnossa liikkuminen, juokseminen, kiipeily, keinuminen, hyppiminen, liikunnalliset leikit ja pallopelit. Iltapäivätoiminta voi myös sisältää ohjattuja liikuntatuokioita ja lajiliikuntaa kuten yleisurheilua, voimistelua tai musiikkiliikuntaa, pallo- ja mailapelejä tai talviurheilulajeja kuten luistelua tai hiihtämistä. Lasten on saatava liikkua ja ulkoilla iltapäivätoiminnassa joka päivä.

Fyysinen hyvinvointi edellyttää myös terveellisiä ruokailutottumuksia. Iltapäivätoiminnassa lapsi saa joka päivä terveellisen ja monipuolisen välipalan. Ohjaajat valmistavat välipalan joko itse tai tilaavat sen koulun tai päiväkodin keittiöstä. Välipala on yksi tilanne, jossa

voidaan lisätä lasten osallisuuden kokemuksia: Myös lapset voivat osallistua välipalan tekoon, tarjoiluun ja jälkien siivoamiseen. Kuten muilla aterioilla, myös välipalan nauttimiseen kuuluu hyvät pöytätavat ja ruokarauha. Iltapäivätoiminnassa ei syödä makeisia, kakkuja, leivonnaisia tai suolaisia ja rasvaisia pikkupurtavia muuten kuin poikkeustapauksissa.

Fyysiseen hyvinvointiin kuuluu riittävä lepo. Iltapäivätoiminnassa lapselle annetaan joka päivä mahdollisuus rentoutumiseen joko itsekseen tai yhdessä muiden lasten kanssa. Lepo voi tarkoittaa esimerkiksi yksinkertaista ja kiireetöntä yhdessäoloa ilman sen erityisempää tekemistä, rauhassa makailua, sadun kuuntelua tai itsekseen lukemista.

Psyykinen hyvinvointi

Iltapäivätoiminta on lapsen vapaa-aikaa. Toiminnan tavoitteena on tarjota lapselle onnistumisen kokemuksia ja myönteisiä elämyksiä sekä saada hänet kokemaan tulevansa ymmärretyksi ja hyväksytyksi omana itsenään. Tavoitteena on, että jokainen lapsi saa ohjaajalta oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista tukea ja ohjausta. Iltapäivätoiminnan ohjaajan tehtävä on tutustua jokaiseen lapseen yksilönä, tarjota lapselle aikuisen seuraa ja läsnäoloa, kuunnella lasta, keskustella hänen kanssaan, kannustaa häntä omatoimisuuteen ja aktiivisuuteen sekä osata rohkaista ja kiittää lasta niissä asioissa, joissa hän on taitava. Tavoitteena on luoda välittämisen ja huolenpidon ilmapiiri, jossa lapsen omille kokemuksille ja tunteille annetaan tilaa ja aikaa.

Sosiaalinen hyvinvointi

Iltapäivätoiminta on ryhmätoimintaa jonka tavoitteena on tarjota lapselle osallistumisen iloa ja tiettyyn ryhmään kuulumisen tunnetta. Jokainen lapsi yksilönä on ryhmän täysivaltainen jäsen. Iltapäivätoiminnan ohjaajan tulisi ryhmän aikuisena pyrkiä hyödyntämään ryhmän vuorovaikutusta kasvatuksellisesti painottamalla arkipäivän tilanteisiin liittyviä keskusteluja, ristiriitojen käsittelyä myönteisesti ja rakentavasti sekä niiden sopimista. Kiusaamista, väkivaltaa tai syrjintää ei hyväksytä missään muodossa ja ohjaajan tehtävä on välittömästi ja päättäväisesti puuttua asiaan jos sellaista esiintyy.

3.1.2 Hyvät sosiaalisen taidot

Tavoitteena on että lapsi oppii iltapäivätoiminnan ryhmässä sosiaalisia taitoja kuten yhteistyötä uusien kavereiden ja ohjaajan kanssa, omien tunteiden ja käyttäytymisen säätelyä, toisten oikeuksien kunnioittamista, vastuun kantamista omista teoista, erilaisuuden hyväksymistä ja suvaitsevuuutta sekä sovitusta säännöistä kiinnipitämistä. Jokaisella iltapäivätoiminnan ryhmällä tulisi olla omat säännöt tai sopimus, jotka tiivistetyssä ja yksinkertaisessa muodossa esittävät oman ryhmän arvot ja toimintaperiaatteet. Säännöt pidetään esillä toimintatilassa. Jotta lapset ymmärtäisivät ja sisäistäisivät säännöt, tulisi heille antaa mahdollisuus osallistua oman ryhmän sääntöjen laadintaan. Säännöt voivat liittyä esimerkiksi turvallisuuteen, tapoihin, käyttäytymiseen, toisten huomioon ottamiseen tai suhtautumiseen ympäristöön ja luontoon.

Lapsen sosiaalisten taitojen tukemisessa on tärkeää myös aikuisten antama käyttäytymisen malli, heidän välinen vuorovaikutuksensa sekä yhteisesti sovitut menettelytavat ja kasvatuseriaatteet. Huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Koulu tukee kotien kasvatustehtävää ja vastaa oppilaan kasvatuksesta ja opetuksesta kouluyhteisön jäsenenä. Iltapäivätoiminnan ohjaajalla yhtenä lapsen arkipäivään kuuluvana aikuisena on vastuu kodin ja koulun kasvatustyön tukemisesta. Tavoitteena on luoda avoimuuteen, luottamuksellisuuteen ja keskinäiseen kunnioitukseen perustuva yhteistyö kodin, koulun ja iltapäivätoiminnan välillä. Iltapäivätoiminnan ohjaajalla on omalta osaltaan vastuu tämän tavoitteen toteuttamisesta.

3.2 Toiminnan sisällöt ja toiminnan suunnittelu

Aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteissa todetaan iltapäivätoiminnalla olevan sisällöllisesti oma erityisluonteensa, jolle on ominaista toiminnan monipuolisuus, tarvelähtöisyys ja vapaaehtoisuus. Iltapäivätoiminnan tarkoituksena on tarjota vastapainoa ja tukea koulutyölle sekä myös mahdollisuuksia lasten omaan toimintaan ja lepoon.

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden mukaan aamu- ja iltapäivätoiminta kootaan seuraavista kokonaisuuksista:

- eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus

- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- ruokailu ja lepo
- kulttuuri ja perinteet
- käden taidot ja askartelu
- kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- mediataidot
- arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit

Toiminnan sisältöjä valittaessa on erityistä huomiota kiinnitettävä leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin kokemuksiin. Sisältöjen on muodostettava lapsen näkökulmasta katsottuna monipuolinen ja tasapainoinen kokonaisuus ja niiden on tuettava toiminnalle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Sisältöjä valittaessa tulee ottaa huomioon myös tyttöjen ja poikien kehityksen erot ja erilaiset tarpeet sekä erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden yksilölliset tarpeet. Toiminnassa voidaan varata aikaa myös läksyjen tekemiseen.

Toimintaa ja sisältöjä suunniteltaessa tulee myös huomioida lasten omat kiinnostuksen kohteet ja ideat sekä mahdollisuuksien mukaan myös huoltajien toiveet. Lasten osallisuutta toiminnassa edistetään ottamalla heidät mukaan toiminnan suunnitteluun. Huoltajille tiedotetaan toimintasuunnitelmasta ja iltapäivätoiminnan sisällöstä. Kuntatason toimintasuunnitelman pohjalta palveluntuottajat laativat toimintapaikkakohtaisen toimintasuunnitelmansa.

4. TOIMINNAN ARVIOINTI

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet velvoittaa kunnan arvioimaan antamaansa tai hankkimaansa aamu- ja iltapäivätoimintaa. Arvioinnin tavoitteena on varmistaa toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Toimintaa arvioidaan seuraavalla tavalla:

- kunta osallistuu toiminnan ulkopuoliseen arviointiin

- toiminnan laatua arvioidaan sivistystoimen taholta vähintään joka toinen vuosi joko kodeille, palveluntuottajille ja iltapäivätoiminnan ohjaajille tai kouluille suunnattujen kyselyjen avulla ja arvioinnin tulokset julkaistaan.
- iltapäivätoimintaa järjestävät palveluntuottajat arvioivat omaa toimintaansa lukuvuosittain ja lähettävät tulokset tiedoksi sivistystoimeen.